

בש"פ 18/16 - מתן שמעון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 18/16

לפני:

כבוד השופט מ' מוז

העורר:

מתן שמעון

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על מעצר עד תום ההליכים

תאריך הישיבה:

ב' בשבט התשע"ו (12.1.2016)

בשם העורר:

עו"ד גיא פרידמן

בשם המשיבה:

עו"ד נעימה חנאווי-כארם

החלטה

1. ערך לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"א-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (כב' השופט ב' שגיא) מיום 27.12.2015 במ"ת 15-12-40007, על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 20.12.2012 הוגש נגד העורר, מתן שמעון (להלן: העורר) כתוב אישום המיחס לו עבירות של החזקה ונשיות נשק לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין, התשל"ג-1977.

בהתאם לעובדות כתוב האישום, ביום 12.12.2015 הגיע העורר יחד עם אחרים, אוהדי קבוצת בית"ר ירושלים, למשחק כדורגל באצטדיון בלומפילד ביפו של קבוצת הפועל תל-אביב. בעת ההמתנה לתחילת המשחק, ישבו העורר והאחרים ברכב חונה בחניון. באוותה עת ערכו השוטרים עידן כהן ויחיעם בן חמו (להלן: עידן ו- יחיעם) סריקות באזרע לאיתור אוהדים אשר מפרים את הסדר או שותים אלכוהול. בעת שהתקרבו השוטרים אל עבר הרכב בו ישבו העורר והאחרים, תפס העורר בידו רימון הלם מסוג M9207 שהוא מונח לצד רכב והשליכו אל מתחת לרכב.

3. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

4. ביום 27.12.2015, לאחר שמייעת טענות הצדדים, החליט בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

בהחלטהו קבע בית המשפט כי קיימת תשתיית ראייתית ברמה הנדרשת לשלב זה של ההליך בכל הנוגע להחזקת הרימון והשלכתו מתחת לרכב. העדויות המפלילות המרכזיות הן עדותו של השוטר עידן, אשר הבחן בעורר אוחז בחפץ מסוים ומשליכו מתחת לרכב, ועודותו של השוטר יחיעם אשר בחיפוש מתחת לרכב מצא את הרימון. הובהר גם כי תנאי הראות היו טובים וכי מתחת לרכב לא נמצא כל פריט אחר זולת הרימון. בנוסף, בבדיקה פרו-פרינט שנערכה לעורר התקבלה תוצאה חיובית, בשתי ידי, לנוכחות "מתכת" בברזלית". בחיפוש על העורר נתפס כרטיס מנוי למשחק ביציע של אוהדי הפועל תל-אביב, שנרכש על ידי העורר כמה ימים קודם לכן הפועל תל אביב (עמית נחמן). בית המשפט דחה את טענות הסגנור באשר לטיב היזהוי, וקבע כי מקום של טענות אלו להתרבר במסגרת ההליך העיקרי, ואין מקום בשלב זה "להידרש לספקולציות שונות".

באשר לעבירה של נשיאת נשק, קבע בית המשפט כי קיימת לגבייה חולשה ראייתית, בשל העדר ראייה המצביע על כך שהאדם אשר דאג להסתיר את הרימון ולהשליכו מתחת לרכב הוא זה שהביאו למקום. חרף האמור, נקבע כי אין בחולשה ראייתית זו כדי להשליך על עצמת עילת המעצר.

באשר לעילת המעצר, נקבע כי העילה המרכזית היא "מוסכנות", וכי מדובר ב"מוסכנות ברורה ומובהקת", הנלמדת בראש ובראשונה עצם החזקה רימון ההלם, בקרבת אצטדיון הדרוגל, כאשר כוונת העורר הייתה להכנס ולצפות במשחק. יתרה מזאת, נקבע כי המוסכנות מתעצמת נוכחותו של העורר להיכנס ליציע הקבוצה היריבה, הנלמדת מן הריאות המצביעות על כך שרכש כרטיס ליציע הקבוצה היריבה. מוסכנות זו מועצתת גם נוכח עבורי הפלילי העורר, הכול הרשעה בעבירות של ניסיון לשוד מזוין וקשרית קשר לביצוע פשע בגין ריצה מסר של 12 חודשים, וכן רישומים מבית המשפט לנOUR שעוניים עבירות אלימות ורכישת והחזקת נשק.

לבסוף, נקבע כי היה שמדובר בעבירה חמורה, בנסיבות המלמדות על מוסכנות בעוצמה משמעותית, ונוכח ההחמרה

בתופעת האלימות בספורט, אין מקום לבחון חלופת מעצר, תוך שבית המשפט מגדיש כי אין מדובר במעצר מתחייב המבוסס על תשתיות ראייתית הולמת ומסוכנות אשר לא ניתן לאין אותה בחלופת מעצר.

5. בערר שלפני נטען, כי קיימת חולשה ראייתית אף לגבי העבירה של החזקת נשך נוכח טיב ונסיבות היזהוי וספק לגבי תנאי הראות, שהוזכרו רק בדי"ח הבהיר שנכתב לאחר מספר ימים. בנוסף, נטען כי אין להסיק מהתוצאות בדיקת הפרו-פרינט כי העורר החזיק בריםון הוואיל והבידקה מאשרת רק כי הוא נגע בחוץ מתחכתי. טענות נוספות הופנו כלפי החוסר הראייתי הנובע מכך שהשוטר ייחסם לא צילם את המקום בו נמצא הריםון, ומכך שאין ראיות פורניריות לחובת העורר ואף אין סרטונים ממצלמות אבטחה. לבסוף, נטען כי החלטת בית המשפט שלא לבחון חלופת מעצר עומדת בניגוד לפסיקות בית משפט זה ובניגוד לחוק המעצרים. באשר לעבורה הפלילי של העורר, נטען כי על בית המשפט לחתול לחולף הזמן ממועד ביצוע העבירות.

6. בדיון לפני חזר ופירת בא כוח העוררים את טענותיו בערר, תוך מיקוד בטענות באשר לקשיים הראייתיים שיש לטענתו בתיק, ובאשר לכך שבית המשפט נמנע משליחתו למסקירה מעצר. כן נטען שלא היה מקום לשאת את נס המאבק באלימות בספורט על גבו של העורר.

מנגד טענה באת כוח המדינה, כי הראיות המרשיעות נגד העורר הן מבוססות, וכי נסיבות האירוע מצביעות על מסוכנות גבולהה של העורר, כאשר לכרכ מתוסף עבורי הפלילי הרלבנטי. לדעת באת כוח המדינה, צדק בית המשפט כאשר נמנע לשלוח את העורר למסקירה מעצר, נוכח מכלול הנסיבות.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בהחלטת בית משפט קמא, בטענות הצדדים ובחומר הראייות, נחה דעתו כי החלטתו של בית משפט קמא מבוססת היטב בדין ובחומר הראייות, ואין כל עילה להתערב בה.

8. המחלוקת בעניינו התמקדה בעיקר בשאלת קיומן של ראיות לכוארה. כמפורט לעיל, הועלו מטעם העורר - הן בבית משפט קמא והן לפני - טענות שונות לגבי קשיים בראיות התביעה.

לא מצאתי ממש בטענות אלה. בשלב הנדון של בחינת קיומן של "ראיות לכוארה להוכחת האשמה" לצורך החלטה לעניין מעצר עד תום ההליכים, אין בית המשפט נדרש להכיר בנסיבות ובנסיבותם של הraiות. בדיקת חומר הraiות בשלב זה מוגבלת לבחינות קיומו של פוטנציאלי ראייתי בראיות גולמיות אשר לגבייהן קיים סיכוי סביר שיעבורן במהלך המשפט יבסס תשתיית ראייתית להוכחת אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996); בש"פ 4306/09 אבועסיל נ' מדינת ישראל (4.6.2009); בש"פ 11/2011 אברמוב נ' מדינת ישראל (28.4.2011), (להלן: עין אברמוב)). עם זאת,

הבחינה אינה בוחנת טכנית בלבד, ובית המשפט לא יתעלם מסתיירות מהותיות הגלויות על פני הדברים, מקום שאלת מחלוקת באופן משמעותי את התשתית הראיתית לכואורה (בש"פ 4692/06 אלמוגabi נ' מדינת ישראל (20.6.2006); עני אברמוב).

9. לאחר בוחנת חומר הראיות, אני סבור כי בדיון קבע בית משפט קמא כי קיימת תשתיית ראייתית ברמה הנדרשת לשלב זה של ההליך, לפחות בכל הנוגע להחזקת הרימון והשלכתו מתחת לרכב. טענות העורר באשר לקשיים בראיות יבחן כאמור במהלך המשפט ובסיומו. כמובן שככל שבמהלך שימוש הראיות יחול כرسום מהותי בראיות, עפ"י המבחנים שנקבעו לעניין זה בפסיכיה, יוכל העורר לעזור לעיין מחדש בנסיבותיו.

10. המ██וכנות במשעים המוחשיים לעורר היא גבוהה ומובהקה. אני שותף כלל לניסיון בא כוח העורר להמעיט בחומרת הדברים. הכנסת רימון הלם למגרש כדורגל, כאשר לכך מצטרפת כוונה לשבת דוקא ביציע אחד הקבוצה היריבת הקשה - שהיא בבחינתמן המפורסמת - בין אחד בית"ר ירושלים לאוהדי הפועל תל-אביב, עלולים היו ליצור מצב נפץ עם פוטנציאלי אסון, שלא ניתן להפריז בחומרתו.

11. תופעת האלימות במרשמי הcadogel היא תופעה מכוערת ומסוכנת. משחקו ספורט מקבצים יחדיו עשרה אלפי אוהדים, והתלהות יצרים בנסיבות כאלה עלולה להוביל לאסון המוניים, וכבר היו דברים מעולם. ההחרפה בתופעה של אלימות בספורט,علاיה עמד בית משפט קמא - אשר לה ביטויים שונים, מילוליים ופיזיים, לרבות ביטויים גזעניים - מחיבת מסר ברור והחלטי מצד כל גורמי אכיפת החוק, ובראשם בתיהם המשפט. מסר זה מן הראי שימצא ביטויו, במקרים המתאים, גם לעניין מעצר חדשניים ונאשימים.

12. נוכח מרכיבי החומרה והמ██וכנות כאמור, לרבות עברו הפלילי של העורר, הכול גם עבירות אלימות ועבירות נשק, ומשקע בית משפט קמא שקיימות ראיות לכואורה נגד העורר, בדיון הגע למסקנה כי אין מנוס ממעצר העורר עד לתום ההליכים, ולא מצא מקום לשקל חלופת מעצר. אכן, מקום בו השתכנע בית המשפט כי חלופת מעצר לא תסכן, רשאי הוא לשלו חלופת מעצר גם מבלי להיזקק לתקין שירות המבחן (בש"פ 51/10 אקרמן נ' מדינת ישראל (13.1.2010); בש"פ 15/15 1795 גרובר נ' מדינת ישראל (1.4.2015); בש"פ 2374/15 מדינת ישראל נ' פלוני (22.4.2015); בש"פ 15/15 2291 עדנהן עלא אדין נ' מדינת ישראל (27.4.2015)).

13. אציין לבסוף, כי מדובר בתיק קטן בהיקפו (גם אם לא בחומרתו): אירוע מצומצם, נאשם אחד ומספר מוגבל של עדים. אין כל סיבה שהמשפט לא יסתהים בתוך פרק זמן קצר יחסית, ובענין זה האחוריות מוטלת גם על ההגנה, כמו גם על התביעה. ככל שהמשפט יתארך בכל זאת, פתוחה הדלת בפני העורר לפונות בהליך של בקשה לעזור בנסיבותיו, לרבות לעניין הצורך בתיקין מעצר.

14. סוף דבר: העורר נדחה.

ניתנה היום, ג' בשבט התשע"ו (13.1.2016).

